ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ: ศึกษากรณีการประปานครหลวง ผู้วิจัย นายไทย สุพานิชวรภาชน์ ปริญญา รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ฐปนรรต พรหมอินทร์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนิมพานิช ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) นโยบายและแนวทางในการแปรรูปการประปา นครหลวง (2) ปัญหาและอุปสรรคการแปรรูปการประปานครหลวง และ (3) ผลกระทบทาง การเมืองและผลกระทบต่อประชาชนและพนักงานจากการแปรรูปดังกล่าว โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ ได้จากข้อมูลเอกสารต่างๆ การสัมภาษณ์เชิงลึก การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจาก ประสบการณ์ของผู้วิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) การแปรรูปการประปานครหลวง เป็นการดำเนินการตาม นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 (2) ปัญหาการดำเนินการที่ขาดธรรมาภิบาลในการกำหนดนโยบายและปัญหาด้านกฎหมาย ทั้งการ ขัดต่อหลักการทางนิติบัญญัติและความไม่สมบูรณ์ของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 และ (3) ผลกระทบต่อประชาชนและพนักงานของการประปานครหลวง โดยที่ประชาชนได้รับบริการ ที่ไม่เป็นธรรม และมีความวิตกต่อราคาค่าน้ำประปา คุณภาพของการให้บริการ และการบริการ ที่ไม่ทั่วถึง ส่วนพนักงานมีความรู้สึกไม่มั่นคงในสถานภาพภายหลังการแปลงสภาพเป็นพนักงาน บริษัทแล้ว ปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาลในที่สุด และมี ข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาล ทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติ ตั้งแต่ การกำหนดนโยบายจนถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติ การจัดเวทีรับพังความคิดเห็นของประชาชน ควรดำเนินการไปด้วยความโปร่งใสและยืดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และควรใช้ การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างเป็น ระบบและเชื่อถือได้

คำสำคัญ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การประปานครหลวง

Thesis title: An Impact of State Enterprise Privatization: A Case Study of Metropolitan

Waterworks Authority (MWA)

Researcher: Mr. Thai Supanichworaparch; Degree: Master of Political Science

(Politics and Government); Thesis advisors: (1) Thapanat Prom-in, Assosiate Professor;

(2) Dr.Jumpol Nimpanich, Assosiate Professor; Academic year: 2006

ABSTRACT

The purposes of this research were to study (1) the policy and method of the privatization of Metropolitan Waterworks Authority (MWA), (2) the problems of and obstacles to the privatization of MWA, and (3) political and social impact of the privatization of MWA.

The indepth interview and opinion hearing from those related as well as the researcher's experience were used for data analysis.

This research revealed that (1) the privatization of MWA was the process under the provision of the act of legislation state fund 2542 B.E. (2) The problems of the process resulted from the lack of good governance in the policy formulation. Regarding the legal problem, it did not comply with the principle of legislation and the groups: the public and the staff act of legislation state fund 2542 B.E. was incomplete. (3) This privatization caused two major impacts. First, for the public, they received unfair service and were worried about the cost of water, quality and availability of service. Second, for the staff of MWA, they felt unsecured with the change. These problems eventually affected the government's security and stability. To solve the problems, the good governance should be encouraged to set up both at a policy level and an operational level. Setting up the stage for public hearing with transparency and concern to the public optimal advantage should be enhanced as well as the systematic and reliable use of public relations to create the mutual understanding of the privatization of MWA policy.

Keywords: Privatization, Metropolitan Waterworks Authority (MWA)